

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagene sattes til forhandling.

Ordføreren (Edel Sawnte): Udvalget indstiller enstemmigt lovforslagene til vedtagelse i den foreliggende form.

Under behandlingen i udvalget mellem anden og tredje behandling fik vi oplyst, at ordet „overøvrighed“ godt kan oversættes til grønlandsk, men vi fik samtidig tilsagn om, at det vil blive oversat til „landshøvding“, således at de bemærkninger, jeg gjorde ved anden behandling, stadig står ved magt.

Frederik Lyng: Jeg vil på ingen måde gøre forsøg på her fra talerstolen at fortælle om udviklingen vedrørende ægteskabsforholdene i Grønland gennem tiderne og op til vore dage. Jeg vil blot, da der nu endelig foreligger „Forslag til lov for Grønland om ægteskabs indgåelse og opløsning“ som det allerførste af den art, som en af de to grønlandske repræsentanter her i det høje ting og på det grønlandske landsråds vegne tillade mig at anbefale lovforslaget, som det nu foreligger, til enstemmig vedtagelse.

Jeg vil i denne forbindelse nøjes med antydningssvis at oplyse, at forholdene i Grønland i de senere år har nødvendiggjort lovforslagets tilblivelse, således at loven også kom til at omfatte og få virkning for den almindelige grønlandske borger i selve Grønland. Dette ønske er fremsat fra flere sider indenfor den grønlandske befolkning allerede for flere år siden, ikke så meget med henblik på indgåelse af ægteskab, hvor forholdet sikkert er nogenlunde det samme i Grønland som andre steder, som med henblik på ægteskabs opløsning, som navnlig i de seneste år var blevet et alvorligt problem også i Grønland. Det var bl. a. derfor, man fra privat side i Grønland, oven i købet telegrafisk, anmodede den i Danmark sidst arbejdende Grønlandskommission i årene 1948—50 om at tage sagen op til drøftelse under forhandlingerne, idet det ikke lænere var en sjældenhed deroppe, at ægtefæller forlod hinanden og levede hver for sig, men på grund af, at man ingen skrevne lovregler havde, hvorefter man kunne gribe ind overfor sådanne tilfælde, kunne man intet foretage sig udover at pålægge den

mandlige ægtefælle at bidrage til hustruens eller børnenes underhold. De senere års udvikling på dette område har medført, at den almindelige jævne grønlander i Grønland ligefrem er blevet tilskuere til, at visse embedsmænd og funktionærer i Grønland har forladt deres ægtefæller, og selv blandt de dansk-grønlandske ægteskaber er der i de seneste år ikke sjældent sket ægteskabsopløsninger. Nogle grønlandere, gift med danske mænd, er blevet fraskilt, og i nogle tilfælde har de måttet rejse tilbage til Grønland. Om disse sager i hvert enkelt tilfælde er blevet behandlet tilfredsstillende for begge parter af myndighederne, er vist meget tvivlsomt. Det er også sket, at unge grønlandere, gift med danske kvinder herhede, er blevet skilt, og i enkelte tilfælde er mændene rejst tilbage til Grønland. I begge de sidst omtalte tilfælde stod de pågældende ægtefæller ifølge den formentlig i dag forældede lovbestemmelse under dansk ret og kunne altså få skilsmisse ifølge dansk lovgivning. Det er så blot at håbe, at disse skilsmissesager havde været behandlet efter de danske regler.

Nu, efter at Grønland er blevet indlemmet i det danske rige, må det anses for en pligt for de lovlige myndigheder indenfor den grønlandske administration og for det høje folketing at arbejde henimod gradvis indførelse af ensartede regler for rigets to befolkninger, hvor det er muligt og gennemførligt, bl. a. således at man ikke vedblivende taler om „dansk ret“ og „grønlandsk ret“ i selve Grønland, og vi må da gøre, hvad vi kan for at udjævne den store forskel, der gøres på de i Grønland bosiddende befolkninger.

Man må så håbe, at den ægteskabslov for Grønland, hvortil der her foreligger et forslag, som vi alle ønsker må blive vedtaget i dette høje ting, vil virke tilfredsstillende for alle parter i Grønland; det bliver den første lovhjemmel, hvad angår ægteskabs indgåelse og opløsning i Grønland, og det vil bøde på den i de seneste år tiltagende, meget uheldige udvikling hos visse landsmænd i Grønland, medens andre i landet bosiddende er udelukket fra at opnå skilsmisse. Vi håber dog selvfølgelig ikke, at vore landsmænd i Grønland skal få den opfattelse, at man vil kunne opløse sit ægteskab, blot fordi man ligefrem er blevet